

1 Proti komu je možné podať návrh na začatie insolvenčného konania?

Insolvenčné konanie a konanie o preventívnej reštrukturalizácii sú stanovené v

zákone o finančných operáciách, insolvenčných konaniach a nútenej likvidácii (*Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju*)

(ďalej len „ZFPPIP“).

I. INSOLVENČNÉ KONANIE**1. Konanie o finančnej reštrukturalizácii – reorganizácia**

Konanie o nútenom vyrovnaní možno začať voči:

- právnickej osobe, ktorá má formu spoločnosti alebo družstva, ak sa zákonom v prípade konkrétnej spoločnosti alebo družstva pri zohľadnení ňou vykonávanej činnosti nestanovuje inak,
- podnikateľovi, alebo
- akejkoľvek inej právnickej osobe, ak sa tak stanovuje zákonom.

Konanie o nútenom vyrovnaní obsahuje aj **osobitné pravidlá núteného vyrovnania pre veľké, stredné alebo malé podniky**. Toto konanie ponúka široký výber opatrení na finančnú reštrukturalizáciu záväzkov dlžníka (napríklad zabezpečené pohľadávky veriteľa).

Zjednodušené konanie o nútenom vyrovnaní sa povoľuje iba voči spoločnosti, ktorá sa podľa pravidiel zákona o spoločnostiach (*Zakon o gospodarskih družbah*) považuje za mikropodnik, alebo voči podnikateľovi, ktorý spĺňa kritériá pre mikropodnik alebo malý podnik.

2. Konkurzné konanie

Konkurzné konanie voči právnomu subjektu možno začať voči akémukoľvek právnomu subjektu, ak sa zákonom upravujúcim konkrétnu právnu formu či konkrétny druh právneho subjektu alebo konkrétnu právnickú osobu nestanovuje inak. Konkurzné konanie voči chráneným dielňam možno povoliť iba so súhlasom slovinskej vlády.

Osobný bankrot možno vyhlásiť voči majetku:

- podnikateľa,
- jednotlivca (lekára, notára, právnika, poľnohospodára alebo inej fyzickej osoby, ktorá nie je podnikateľom a ktorá vykonáva konkrétnu činnosť ako povolanie), alebo
- spotrebiteľovi.

Bankrot dedičstva možno vyhlásiť voči majetku nadmerne zadlženého zvätku – zosnulej fyzickej osoby.

II. PREDKONKURZNÉ KONANIE**Konanie o preventívnej reštrukturalizácii**

Konanie o preventívnej reštrukturalizácii sa povoľuje iba voči kapitálovej spoločnosti, ktorá sa podľa ustanovení zákona o spoločnostiach považuje za veľký, stredný alebo malý podnik.

2 Aké sú podmienky na začatie insolvenčného konania?**Platobná neschopnosť**

Základnou požiadavkou na začatie insolvenčného konania je existencia okolností platobnej neschopnosti. **Platobná neschopnosť** sa vymedzuje ako situácia, v ktorej:

- je dlžník **dlhodobu platobne neschopný**, pretože nedokázal splatiť všetky svoje záväzky splatné v danom období, alebo
- sa dlžník stal **dlhodobu platobne neschopným**, pretože hodnota jeho majetku je nižšia ako súčet jeho záväzkov (**nadmerná zadlženosť**) alebo strata dlžníckej kapitálovej spoločnosti spolu so stratou, ktorá vznikla v aktuálnom roku, prekračuje polovicu akciového kapitálu a straty nemožno vykryť ziskom alebo rezervami.

Predbežné a hlavné insolvenčné konanie

Insolvenčné konanie sa delí na predbežné a hlavné. Predbežné insolvenčné konanie sa začína predložením návrhu na začatie konania (návrhu na začatie insolvenčného konania). Počas predbežného insolvenčného konania súd rozhodne o podmienkach začatia konania. Hlavné konanie sa začína rozhodnutím súdu o začatí insolvenčného konania (začatie insolvenčného konania).

Strany predbežného a hlavného insolvenčného konania

V predbežnom konaní môže vykonať procesné úkony predkladateľ návrhu na začatie konania, dlžník, voči ktorému bol podaný návrh na začatie konania, ak dlžník nie je predkladateľom návrhu, a veriteľ, ktorý môže preukázať pravdepodobnosť pohľadávky voči dlžníkovi, voči ktorému bol predložený návrh na začatie konania, a to za predpokladu, že veriteľ oznámi svoj zámer zúčastniť sa na predbežnom konaní.

V hlavnom insolvenčnom konaní môže vykonať procesné úkony akýkoľvek veriteľ, ktorý uplatňuje svoju pohľadávku v konaní voči platobne neschopnému dlžníkovi, a platobne neschopný dlžník (pri nútenom vyrovnaní, zjednodušenom nútenom vyrovnaní a osobnom bankrote).

Začatie konania a oznámenie o konaní

Rozhodnutie o začatí konania súd ešte v deň vydania uverejní na webových stránkach, na ktorých sa uverejňujú súdne dokumenty, dokumenty účastníkov a ďalšie informácie týkajúce sa insolvenčného konania. Súd informuje veriteľov o začatí konania oznámením, ktoré sa musí uverejniť v rovnaký deň a v rovnakom čase ako rozhodnutie o začatí konania. V tomto rozhodnutí uverejní dôležité informácie o konaní. Právne dôsledky začatia konania začínajú plynúť v deň uverejnenia oznámenia o začatí konkurzného konania.

Predkladateľ návrhu na začatie konania

Návrh na začatie **konania o nútenom vyrovnaní** môže predložiť iba platobne neschopný dlžník alebo osobne zodpovedný akcionár dlžníckej spoločnosti.

Návrh na začatie **konania o nútenom vyrovnaní voči veľkému, strednému alebo malému podniku** môžu podať aj veritelia, ktorí spoločne vlastnia minimálne 20 % všetkých finančných pohľadávok. Môžu to byť napríklad banky, ktoré sa považujú za dobre informované subjekty a majú k dispozícii požadované informácie, infraštruktúru a zamestnancov na predloženie plánu finančnej reštrukturalizácie platobne neschopného dlžníka.

Konanie o nútenom vyrovnaní sa uskutočňuje so zámerom umožniť platobne neschopnému dlžníkovi získať v krátkodobom a dlhodobom horizonte finančnú platobnú schopnosť vykonaním vhodných opatrení finančnej reštrukturalizácie. S cieľom umožniť dlžníkovi počas obdobia neistoty, keď prebieha konanie o nútenom vyrovnaní, normálne podnikat' (a zabezpečiť likviditu požadovanú na súčasné obchodné činnosti) sa nepovoľuje nútený prevod aktív dlžníka. Ako protiváha k tejto „výhode“ a s cieľom zabrániť dlžníkovi v jej zneužití sa obchodné činnosti počas konania obmedzia iba na obvyklú činnosť.

Návrh na začatie **zjednodušeného konania o nútenom vyrovnaní** môže predložiť iba platobne neschopný dlžník. V tomto konaní sa reštrukturalizácia týka iba nezabezpečených bežných pohľadávok. Zjednodušené konanie o nútenom vyrovnaní nemá žiadny vplyv na prioritné alebo zabezpečené pohľadávky, ani na daňové pohľadávky či pohľadávky týkajúce sa odvodov.

Návrh na začatie **konkurzného konania** môže podať dlžník, zodpovedný akcionár dlžníka, veriteľ alebo Verejný záručný, vyživovací a poisťovací fond Slovenskej republiky (*Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije*). Veriteľ musí preukázať pravdepodobnosť úspešnosti svojej pohľadávky voči dlžníkovi a to, že dlžník mešká so splatením pohľadávky viac než dva mesiace. Verejný záručný, vyživovací a poisťovací fond Slovenskej republiky musí preukázať pravdepodobnosť existencie pohľadávok zamestnancov voči dlžníkovi v navrhovanom konkurznom konaní, ako aj to, že dlžník mešká so splatením týchto pohľadávok viac než dva mesiace.

Konanie o preventívnej reštrukturalizácii sa uskutočňuje so zámerom umožniť dlžníkovi, ktorý sa do jedného roka pravdepodobne stane platobne neschopným, vykonať určité opatrenia na reštrukturalizáciu jeho finančných pohľadávok a iné opatrenia finančnej reštrukturalizácie potrebné na odstránenie príčin možnej platobnej neschopnosti, a to na základe dohody o finančnej reštrukturalizácii. Návrh na začatie konania o preventívnej reštrukturalizácii môže podať iba dlžník. Návrh na začatie konania o preventívnej reštrukturalizácii musia odsúhlasiť veritelia, ktorí vlastnia minimálne 30 % podiel na všetkých finančných pohľadávkach voči dlžníkovi. Dlžník musí k návrhu priložiť úradne overenú kópiu vyhlásenia veriteľov, v ktorom sa vyjadruje ich súhlas so začatím konania.

Webové stránky na uverejnenie informácií týkajúcich sa insolvenčného konania

Pri všetkých insolvenčných konaniach sa musia na webových stránkach pre verejné publikácie v insolvenčnom konaní uverejniť tieto informácie:

informácie o jednotlivých konaniach o nútenom vyrovnaní, konkurzných konaniach, nútenej likvidácii, zjednodušenom nútenom vyrovnaní, preventívnej reštrukturalizácii a bankrote dedičstva,

rozhodnutia súdu vydané počas konania (okrem niektorých zákonne stanovených výnimiek),

oznámenia o začatí konania, oznámenia o dátumoch vypočítania a ďalšie oznámenia a výzvy na hlasovanie, ktoré vydáva súd podľa zákona,

záznamy z vypočítaní a zasadnutí výboru veriteľov,

správy správcov a platobne neschopných dlžníkov v rámci konania o nútenom vyrovnaní,

zoznam overených pohľadávok,

predložené dokumenty strán v rámci konania a ďalšie súdne dokumenty, ktoré sa musia uverejniť v súlade so zákonom ZFPPIPP a

všetky oznámenia o verejných dražbách v konkurznom konaní a výzvy na predkladanie ponúk týkajúcich sa speňaženia konkurznej podstaty.

Webové stránky na uverejnenie informácií týkajúcich sa insolvenčných konaní spravuje Agentúra Slovenskej republiky pre verejné právne záznamy a súvisiace služby (*Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve*; ďalej len „AJPES“). Platí nevyvrátiteľná zákonná domnienka, že strany insolvenčného konania a všetky ostatné osoby sú informované o rozhodnutiach súdu, návrhoch ostatných strán konania a ďalších právnych úkonoch do ôsmich dní od ich uverejnenia. Z tohto dôvodu sú webové stránky **verejné a bezplatné**.

3 Ktorý majetok tvorí súčasť konkurznej podstaty? Ako sa nakladá s majetkom, ktorý dlžník nadobudne alebo mu pripadne po začatí insolvenčného konania?

Konanie o nútenom vyrovnaní

Po začatí **konania o nútenom vyrovnaní** si musí dlžník ponechať svoj majetok. Predať môže len majetok, ktorý nepotrebuje na svoju obchodnú činnosť, ak sa predaj takého majetku v pláne finančnej reštrukturalizácie identifikuje ako opatrenie finančnej reštrukturalizácie. Po začatí konania o nútenom vyrovnaní si môže dlžník vziať pôžičky iba so súhlasom súdu, pričom nesmú prekročiť celkovú hodnotu likvidných aktív požadovaných na financovanie riadnych obchodných činností a na pokrytie nákladov na konanie o nútenom vyrovnaní.

Pohľadávky, ktoré vyplývajú z financovania riadnych obchodných činností dlžníka počas konania o nútenom vyrovnaní a konania o preventívnej reštrukturalizácii, sa splatia v potenciálnom následnom konkurznom konaní zo všeobecného rozdelenia konkurznej podstaty pred splatením prioritných pohľadávok (najmä nákladov na konanie).

Konkurzné konanie

Konkurzná podstata **dlžníka, ktorý je právnickou osobou**, obsahuje majetok dlžníka v konkurze pri začatí konania, všetok majetok získaný speňažením a správou konkurznej podstaty a napadnutím právnych úkonov dlžníka v konkurze a majetok získaný z pokračovania obchodných činností, ak dlžník v konkurze pokračuje v súlade so zákonom ZFPPIPP vo vykonávaní obchodných činností aj po začatí konkurzného konania. Konkurzná podstata obsahuje aj majetok získaný z podávania žalôb voči osobne zodpovedným akcionárom dlžníka v konkurze, s výnimkou aktív, ktoré sú naliehavo potrebné na plnenie základných potrieb.

Konkurzná podstata **dlžníka v osobnom bankrote** obsahuje všetok majetok, ktorý dlžník v konkurze získa počas obdobia overovania až do oslobodenia od pohľadávok alebo ukončenia konkurzného konania. Pri osobnom bankrote sa z konkurznej podstaty vylučuje toto:

– predmety [predmety na osobné použitie (odev, obuv atď.), predmety v domácnosti (nábytok, chladnička, sporák, práčka atď.), ktoré dlžník a členovia jeho domácnosti naliehavo potrebujú, predmety naliehavo potrebné na výkon práce dlžníka, ocenenia a uznania, snubný prsteň, osobné listy, písomné materiály a ďalšie osobné dokumenty (obrázky a fotografie rodinných príslušníkov atď.)], a

– pohľadávky (pohľadávky za zákonné výživné, pohľadávky za odškodnenie za ujmu na zdraví v súlade s poistením v invalidite, pohľadávky za finančnú sociálnu pomoc atď.).

Konkurzná podstata pri osobnom bankrote okrem toho nezahŕňa príjmy dlžníka potrebné na zabezpečenie minimálneho sociálneho príjmu (dlžník si ponecháva minimálne 76 % minimálnej mzdy a v prípade, ak dlžník žije rodinného príslušníka alebo inú osobu, ktorej vyživovanie mu vyplýva zo zákona, sumu predpísanú na osobu, ktorú žije).

Pri osobnom bankrote sa dlžníkovi zaručuje rovnaký minimálny sociálny príjem, aký by mal v prípade individuálneho vymáhania pohľadávok.

4 Aké právomoci má dlžník, resp. správca?

Právomoc a úlohy súdu

Okresný súd má právomoc zaoberať sa insolvenčným konaním. Insolvenčnému konaniu predsedá jeden sudca. O odvolaniach vo všetkých insolvenčných konaniach rozhoduje súd vyššieho stupňa v Ljubljane (*Višje sodišče v Ljubljani*) na základe svojej územnej právomoci.

Menovanie správcu a jeho právomoci

Správca vykonáva v insolvenčnom konaní právomoci a úlohy stanovené zákonom s cieľom chrániť záujmy veriteľov. Správca sa menuje v konaní o nútenom vyrovnaní a konkurznom konaní. Správca menuje súd rozhodnutím o začatí insolvenčného konania. Pri konaní o nútenom vyrovnaní voči veľkým, stredným alebo malým podnikom súd menuje správcu osobitným rozhodnutím v deň po prijatí návrhu na začatie konania.

V **konaní o nútenom vyrovnaní** vykonáva správca dohľad na obchodnými činnosťami dlžníka. Na tento účel musí platobne neschopný dlžník poskytnúť všetky informácie potrebné na vykonávanie dohľadu a umožniť nahliadanie do svojich obchodných záznamov a dokumentácie. Pri tomto konaní je právna spôsobilosť dlžníka obmedzená. Po začatí konania môže dlžník vykonávať iba riadne (súčasnú) obchodnú činnosť súvisiacu s jeho ekonomickou činnosťou a vyrovnávaním záväzkov podniku. Po začatí konania môže dlžník so svojím majetkom disponovať iba v rozsahu, v akom je to potrebné na vykonávanie riadnych obchodných činností, a nesmie si brať pôžičky ani úvery, poskytovať záruky ani avaly, ani uzatvárať zmluvy či vykonávať iné úkony, ktoré by mali za následok nerovnaké zaobchádzanie s veriteľmi či bránenie vo vykonávaní finančnej reštrukturalizácie. Ak sa predaj majetku uvádza v pláne finančnej reštrukturalizácie ako opatrenie finančnej reštrukturalizácie, po začatí konania o nútenom vyrovnaní môže dlžník, okrem uzatvárania zmlúv s opakovaným plnením a po získaní súhlasu súdu, predajť majetok, ktorý nepotrebuje na svoje podnikanie. Dlžník si môže vziať pôžičky alebo úvery v maximálnej celkovej výške likvidných aktív požadovaných na financovanie riadnych obchodných činností a na pokrytie nákladov na konanie o nútenom vyrovnaní. Súd rozhodne o tom, či udelí súhlas, na základe stanoviska správcu alebo výboru veriteľov.

Po začatí **konkurzného konania voči právnomu subjektu** sa skončia právomoci zástupcov dlžníka, prokuristu a ďalších osôb, ktoré sú oprávnené zastupovať dlžníka, ako aj právomoci manažmentu na riadenie podniku dlžníka. Správca získava právomoc riadiť podnik platobne neschopného dlžníka počas konkurzného konania podľa potrieb konania a právomoc zastupovať dlžníka pri:

procesných a iných právnych úkonoch súvisiacich s overovaním pohľadávok, právom na oddelenie a právom na vylúčenie, procesných a iných právnych úkonoch určených na napadnutie právnych úkonov platobne neschopného dlžníka, právnych zmlúv a iných úkonoch potrebných na speňaženie konkurznej podstaty, uplatnení výnimky a iných práv, ktoré platobne neschopný dlžník nadobudol ako právny dôsledok začatia konkurzného konania, a iných zákonných transakciách, ktoré môže platobne neschopný dlžník vykonávať podľa zákona.

Po začatí **konania o osobnom bankrote** sa právna spôsobilosť dlžníka v konkurze obmedzuje takto:

1. nemôže uzatvárať zmluvy, ani vykonávať iné zákonné transakcie či úkony, pri ktorých je potrebné disponovať majetkom zahrnutým do konkurznej podstaty, a

2. nemôže bez súhlasu súdu:

vziať si pôžičky či úvery, ani poskytovať záruky, otvoriť si bankový účet ani iný peňažný účet, alebo odmietnuť dedičské ani iné majetkové práva.

Zákonná transakcia či iný právny úkon dlžníka v konkurze, ktorý je v rozpore s týmito ustanoveniami, nemá právny účinok, okrem prípadov, keď druhá zmluvná strana pri vykonávaní zákonnej transakcie alebo právneho úkonu týkajúceho sa disponovania s majetkom dlžníka, ktorý je začlenený do konkurznej podstaty, nevedela a nemohla vedieť o začatí konania o osobnom bankrote voči dlžníkovi. Platí, a dôkazy svedčiace o opaku sa nepripúšťajú, že druhá zmluvná strana vedela o začatí konania o osobnom bankrote voči dlžníkovi, ak sa zmluva alebo iná zákonná transakcia uzavrela viac než osem dní od uverejnenia oznámenia o začatí konania o osobnom bankrote na verejných webových stránkach určených na uverejňovanie informácií týkajúcich sa insolvenčných konaní.

Do **konania o preventívnej reštrukturalizácii** sa správca nezapája. Právna spôsobilosť dlžníka nie je pri tomto konaní obmedzená. Správca sa nezapája ani do **zjednodušeného konania o nútenom vyrovnaní**.

Oprávnenie na vykonávanie funkcie správcu

Funkciu správcu môže vykonávať iba osoba s platným oprávnením vydaným ministrom zodpovedným za právne veci, ktoré sa týka vykonávania funkcie správcu v insolvenčnom konaní a konaní o nútenej likvidácii.

Minister zodpovedný za právne veci vydá oprávnenie na vykonávanie funkcie správcu osobe, ktorá spĺňa tieto podmienky:

je štátnym príslušníkom Slovenskej republiky alebo členského štátu EÚ, členského štátu EHP alebo členského štátu OECD a má aktívnu znalosť slovenského jazyka,

má právnu spôsobilosť a je v dobrom zdravotnom stave,

má minimálne vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo porovnateľné vzdelanie získané v zahraničí, ktoré bolo nostrifikované, uznané alebo overené podľa zákona o overovaní a uznávaní vzdelania, alebo má oprávnenie na vykonávanie úloh audítora alebo schváleného audítora,

má minimálne tri roky pracovných skúseností v oblasti svojho odborného vzdelania,

má poistenie zodpovednosti za škody vo výške minimálne 500 000 EUR ročne,

má odbornú skúšku na vykonávanie funkcie správcu,

je verejne dôveryhodnou osobou na vykonávanie funkcie správcu,

ministrom zodpovednému za právne veci predložila vyhlásenie, že bude svedomito a zodpovedne vykonávať svoju úlohu správcu a snažiť sa o rýchle zavŕšenie konania s čo najpriaznivejšími podmienkami splatenia dlhov veriteľom pri každom insolvenčnom konaní, pre ktoré je vymenovaná.

5 Za akých podmienok je možné uplatniť započítanie?

Započítanie pohľadávok pri začatí konania o nútenom vyrovnaní

Ak pri začatí **konania o nútenom vyrovnaní** existuje pohľadávka veriteľa voči platobne neschopnému dlžníkovi a protipohľadávka platobne neschopného dlžníka voči veriteľovi, pohľadávky sa pri začatí konania o nútenom vyrovnaní považujú za vyrovnané. Toto pravidlo sa vzťahuje aj na nepeňažné pohľadávky a pohľadávky, ktoré nie sú splatné pri začatí konania o nútenom vyrovnaní. Začatie konania o nútenom vyrovnaní nemá žiadny vplyv na zabezpečené a prioritné pohľadávky a práva na vylúčenie. V prípade insolvenčného konania voči veľkým, stredným a malým podnikom môžu zabezpečené pohľadávky podliehať finančnej reštrukturalizácii.

Započítanie pohľadávok pri začatí konkurzného konania

Ak pri začatí **konkurzného konania** existuje pohľadávka veriteľa voči dlžníkovi v konkurze a protipohľadávka dlžníka v konkurze voči veriteľovi, pohľadávky sa pri začatí konkurzného konania považujú za vyrovnané. Toto pravidlo sa vzťahuje aj na nepeňažné pohľadávky a pohľadávky, ktoré nie sú splatné pri začatí konkurzného konania. Veriteľ neoznamuje svoju pohľadávku voči dlžníkovi v konkurze v konkurznom konaní, ale musí správcu informovať o započítaní pohľadávok do troch mesiacov od uverejnenia oznámenia o začatí konkurzného konania. Ak veriteľ neinformuje správcu o započítaní pohľadávok, má zodpovednosť voči dlžníkovi v konkurze za náklady a ďalšie straty, ktoré dlžník v konkurze utrpí v dôsledku opomenutia veriteľa. Ak je pohľadávka veriteľa voči dlžníkovi v konkurze podmienená, k započítaniu pohľadávok dôjde, ak oň veriteľ požiada a súd ho odsúhlasí.

Pohľadávka voči veriteľovi v konkurze, ktorá vznikla pred začatím konkurzného konania, alebo pohľadávka, ktorú nadobudol nový veriteľ pred začatím konkurzného konania na základe postúpenia predchádzajúcim veriteľom, nemôže byť vyrovnaná protipohľadávkou dlžníka v konkurze voči novému veriteľovi, ak vznikla pred začatím konkurzného konania.

Pohľadávka voči veriteľovi v konkurze, ktorá vznikla pred začatím konkurzného konania, nemôže byť vyrovnaná protipohľadávkou dlžníka v konkurze voči veriteľovi, ak vznikla po začatí konkurzného konania.

6 Aké účinky má insolvenčné konanie na zmluvné vzťahy dlžníka?

Platnosť príkazov na uskutočnenie zákonnej transakcie alebo iného právneho úkonu pre dlžníka sa skončí, ak ich dlžník vydal pred začatím konkurzného konania. Po začatí konkurzného konania nesmie poskytovateľ platobných služieb na základe rozhodnutia o vymáhaní alebo nútenom vymáhaní realizovať žiadne platby z peňažných aktív platobne neschopného dlžníka. Platnosť ponúk predložených dlžníkom v konkurze pred začatím konkurzného konania sa skončí, s výnimkou prípadov, keď adresát ponuku prijal pred začatím konkurzného konania.

Správca môže pri začatí konkurzného konania ukončiť platnosť zmlúv o prenájme alebo nájomných zmlúv, ak ich dlžník v konkurze uzavrel pred začatím konkurzného konania, s jednomesačnou výpovednou lehotou, a to bez ohľadu na všeobecné zákonné ustanovenia a zmluvné podmienky. Ak dlžník v konkurze uplatní svoje právo na ukončenie platnosti, lehota začne plynúť od posledného dňa mesiaca, v ktorom druhá zmluvná strana prijala vyhlásenie dlžníka v konkurze o ukončení platnosti, a uplynie v posledný deň nasledujúceho mesiaca. Druhá zmluvná strana má právo na to, aby jej dlžník v konkurze nahradil škody, ktoré vyplynuli z uplatnenia práva na ukončenie platnosti v rozpore so všeobecnými ustanoveniami. Nárok na náhradu škody sa musí oznámiť v konkurznom konaní a splatí sa z rozdeliteľnej podstaty podľa zákona o úhrade pohľadávok veriteľov.

Začatie konkurzného konania nemá žiadny vplyv na dohodu o vyrovnaní ani na oprávnenú finančnú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia dohody o vyrovnaní. Ak sa po vyrovnaní vzájomných práv a povinností podľa ustanovení dohody o vyrovnaní vyskytne voči dlžníkovi v konkurze čistá peňažná pohľadávka ďalšej zmluvnej strany, táto ďalšia zmluvná strana musí pohľadávku oznámiť v konkurznom konaní a pohľadávka sa splatí z rozdeliteľnej podstaty podľa ustanovení zákona o úhrade pohľadávok veriteľov.

7 Aké účinky má insolvenčné konanie na konania začaté jednotlivými veriteľmi (s výnimkou prebiehajúcich súdnych konaní)?

Neprípustnosť vymáhania a záložných práv

Po začatí insolvenčného konania voči platobne neschopnému dlžníkovi sa vo všeobecnosti zo zákona nepovoľuje vydanie rozhodnutia o vymáhaní alebo záložnom práve, ak sa v zákone nestanovuje inak.

Po začatí konania o preventívnej reštrukturalizácii voči dlžníkovi sa nepovoľuje vydanie rozhodnutia o vymáhaní alebo záložnom práve na finančnú pohľadávku, ktorej sa týka preventívna reštrukturalizácia.

Ukončenie začatého konania vo veci vymáhania alebo záložného práva

Konanie vo veci vymáhania alebo záložného práva, ktoré sa začalo voči platobne neschopnému dlžníkovi pred začatím konania o nútenom vyrovnaní, sa pri začatí tohto konania ukončí a môže pokračovať iba na základe rozhodnutia súdu o uskutočnení konania o nútenom vyrovnaní, ktoré je zo zákona základným predpokladom na pokračovanie v konaní vo veci vymáhania alebo záložného práva.

Začiatok konkurzného konania má na konanie vo veci vymáhania alebo záložného práva, ktoré sa začalo voči platobne neschopnému dlžníkovi pred začatím konkurzného konania, tieto právne dôsledky:

ak pri konaní vo veci vymáhania alebo záložného práva na huteľný alebo nehuteľný majetok veriteľ pred začatím konkurzného konania nezískal právo na oddelenie, konanie vo veci vymáhania alebo záložného práva sa pri začatí konkurzného konania preruší,

ak pri konaní vo veci vymáhania alebo záložného práva na huteľný alebo nehuteľný majetok veriteľ pred začatím konkurzného konania získal právo na oddelenie a ak sa pred začatím konkurzného konania ešte neuskutočnil predaj majetku, na ktorý sa vzťahuje právo na oddelenie, konanie vo veci vymáhania alebo záložného práva sa pri začatí konkurzného konania preruší,

ak veriteľ v konaní vo veci vymáhania získa právo na oddelenie pred začatím konkurzného konania a ak sa pred začatím konkurzného konania uskutočnil v rámci konania vo veci vymáhania predaj majetku, na ktorý sa vzťahuje právo na oddelenie, začatie konkurzného konania nemá žiadny vplyv na konanie vo veci vymáhania a

konanie vo veci zábezpeky prostredníctvom priebežného alebo predbežného opatrenia sa pri začatí konkurzného konania preruší a všetky činnosti vykonané v rámci tohto konania sa zrušia.

Konanie vo veci vymáhania alebo záložného práva, ktoré sa začalo voči dlžníkovi pred začatím konania o preventívnej reštrukturalizácii na vymoženie alebo zábezpeku finančnej pohľadávky, na ktorú sa vzťahuje preventívna reštrukturalizácia, sa pri začatí konania o preventívnej reštrukturalizácii ukončí.

O ukončení konania vo veci vymáhania alebo záložného práva rozhodne na základe návrhu dlžníka exekučný súd.

Zásada konsolidácie konkurzného konania

Veriteľ môže svoj nárok na splnenie záväzku vyplývajúceho zo vzťahu k dlžníkovi v konkurze oznámiť do začatia konkurzného konania iba v konkurznom konaní voči danému dlžníkovi a v súlade s pravidlami konania (pravidlami o oznamovaní a overovaní nárokov, pokynmi v súvislosti so súdnymi spormi (podávanie návrhov na súdne konanie) týkajúcimi sa sporných pohľadávok atď.).

8 Aké účinky má konkurzné konanie na pokračovanie súdnych sporov, ktoré nie sú ukončené v čase začatia insolvenčného konania?

Ak sa veriteľ obrátil na súd s cieľom stanoviť existenciu pohľadávky pred začatím konkurzného konania, súdne konanie sa preruší na základe ustanovení zákona o občianskom súdnom poriadku (*Zakon o pravdnem postupku*). Veriteľ, ktorý sa obrátil na súd pred začatím konkurzného konania, musí oznámiť svoju pohľadávku v konkurznom konaní.

V deň uverejnenia rozhodnutia o overení pohľadávok uplynie platnosť dôvodov, na základe ktorých bolo súdne konanie prerušené v dôsledku konkurzného konania. Ak sa pohľadávka veriteľa uzná, jeho právny nárok na súdne konanie týkajúce sa danej pohľadávky sa skončí a súdne konanie sa preruší.

Veriteľovi sa vyplatí rovnaký proporčný podiel ako v prípade ostatných veriteľov, ktorých nezabezpečené bežné pohľadávky boli v konkurznom konaní uznané.

Ak pohľadávku veriteľa správca v konkurznom konaní napadne, veriteľ musí podať návrh na pokračovanie prerušeného súdneho konania do jedného mesiaca od uverejnenia rozhodnutia o overení pohľadávok. V takom prípade sa musí veriteľ v súdnom konaní žiadať iba o stanovenie existencie pohľadávky. Ak pohľadávku veriteľa napadne iný veriteľ, veriteľ musí do jedného mesiaca od uverejnenia rozhodnutia o overení pohľadávok rozšíriť súdne konanie aj o veriteľa – nového odporcu –, ktorý pohľadávku napadol. Ak bola existencia pohľadávky v súdnom konaní stanovená, veriteľovi sa vyplatí rovnaký proporčný podiel ako v prípade ostatných veriteľov, ktorých nezabezpečené bežné pohľadávky boli v konkurznom konaní uznané.

9 Aké sú hlavné charakteristiky účasti veriteľov v insolvenčnom konaní?

V hlavnom insolvenčnom konaní môže procesné úkony vykonať akýkoľvek veriteľ v konaní, ktorý sa snaží o stanovenie existencie svojej pohľadávky voči platobne neschopnému dlžníkovi. Vo všeobecnosti platí, že každý veriteľ (ako strana) má v insolvenčnom konaní právo odvolať sa proti každému rozhodnutiu súdu, okrem prípadov, keď sa zákonom stanovuje, že odvolanie proti konkrétnemu rozhodnutiu môžu podať iba určité strany. Odvolanie sa musí podať do 15 dní. 15-dňová lehota pre osoby, ktorým musí byť rozhodnutie doručené podľa zákona ZFPPIP, začína plynúť odo dňa doručenia rozhodnutia; v prípade ostatných osôb začína 15-dňová lehota plynúť odo dňa uverejnenia rozhodnutia.

V insolvenčnom konaní môže veriteľ vykonať procesné úkony aj prostredníctvom výboru veriteľov, ktorý je ako orgán veriteľov zastupujúci všetkých veriteľov, ktorí sú stranami konania, oprávnený vykonávať procesné úkony stanovené zákonom. Výbor veriteľov sa zriaďuje v konaní o nútenom vyrovnaní; v konkurznom konaní sa zriaďuje iba na žiadosť veriteľov.

Konanie o nútenom vyrovnaní

Výbor veriteľov

V konaní o nútenom vyrovnaní súd zriadi výbor veriteľov, ktorý má s cieľom vykonávať svoje práva a právomoci právo na kontrolu obchodných záznamov dlžníka (t. j. kontrolu činností a finančnej situácie dlžníka) na účely ochrany záujmu veriteľov a predkladá návrhy a stanoviská potrebné na ochranu veriteľov v konaní. V konaní o nútenom vyrovnaní môže výbor veriteľov na účely finančnej reštrukturalizácie platobne neschopného dlžníka prijať za určitých legislatívnych podmienok rozhodnutie o navýšení akciového kapitálu prostredníctvom finančných injekcií alebo príspevkov v podobe vecného plnenia, ktorých sa týkajú pohľadávky veriteľov voči platobne neschopnému dlžníkovi.

K legislatívnym zmenám z konca roka 2013, ktoré boli prijaté s cieľom uľahčiť účinnú finančnú reštrukturalizáciu veľkých a stredných podnikov, patrili osobitné ustanovenia o nútenom vyrovnaní voči týmto podnikom, ktorými sa významne posilnilo postavenie veriteľov. Ustanovenia o týchto konaniach sa na základe legislatívnej zmeny z roku 2016 používajú aj v prípade malých podnikov. Na správny výkon úloh správcu v konaní o nútenom vyrovnaní sú potrebné širšie skúsenosti a odborná príprava, a preto sa na menovanie správcu nevzťahuje ustanovenie o menovaní podľa automatickej postupnosti, ale správcu vyberie súd na základe vlastného posúdenia. Ak začatie konania o nútenom vyrovnaní voči platobne neschopnému dlžníkovi navrhne samotní veriteľ podľa nového právneho ustanovenia, súd menuje správcu, ktorého navrhli predkladatelia návrhu. Podľa nového systému môže výbor veriteľov menovať aj zástupcu veriteľov. Tým sa výboru veriteľov umožní účinnejšie sledovať podnikanie dlžníckej spoločnosti a riadiace procesy pri vykonávaní opatrení finančnej reštrukturalizácie, ktoré patria do jeho právomocí (napríklad opatrenia týkajúce sa reštrukturalizácie podniku na optimalizáciu podnikových nákladov alebo zvýšenie efektívnosti podniku). Právomoci výboru veriteľov boli ďalej rozšírené tak, aby výboru veriteľov umožňovali zmeniť plán finančnej reštrukturalizácie.

Právne prostriedky nápravy jednotlivých veriteľov v konaní o nútenom vyrovnaní

Každý veriteľ alebo správca môže podať námietku proti konaniu o nútenom vyrovnaní:

ak dlžník nie je platobne neschopný a môže splatiť všetky svoje záväzky v plnej výške a načas,

ak platobne neschopný dlžník dokáže splniť svoje záväzky vo väčšom objeme alebo v kratšom čase, než sa uvádza v návrhu na nútené vyrovnanie,

ak je nepravdepodobné, že vykonaním plánu finančnej reštrukturalizácie sa z krátkodobého alebo dlhodobého hľadiska umožní dlžníkovi získať platobnú schopnosť,

ak je nepravdepodobné, že veritelia budú mať po potvrdení núteného vyrovnania podľa návrhu dlžníka priaznivejšie podmienky splatenia svojich pohľadávok než v prípade začatia konkurzného konania, alebo

ak platobne neschopný dlžník koná v rozpore s ustanoveniami, ktorými sa obmedzuje jeho podnikanie počas konania o nútenom vyrovnaní, alebo viac než 15 dní mešká s výplatou miezd zamestnancov v minimálnej výške alebo so zaplatením daní a odvodov, ktoré musí dlžník vypočítať a vyplatiť v rovnakom čase ako mzdy zamestnancov.

Každý veriteľ, ktorého sa týka potvrdené nútené vyrovnanie, môže požiadať súd o zrušenie potvrdeného núteného vyrovnania, ak platobne neschopný dlžník môže pohľadávky veriteľa splatiť v plnej výške. Návrh na súdne konanie na stanovenie existencie odporovateľnej pohľadávky sa musí podať do šiestich mesiacov od uplynutia lehoty na splatenie pohľadávky, ako je to stanovené v potvrdenom nútenom vyrovnaní. Každý veriteľ, ktorého sa týka potvrdené nútené vyrovnanie, môže požiadať súd o zrušenie potvrdeného núteného vyrovnania, ak bolo potvrdenie získané podvodom. Návrh na súdne konanie na stanovenie existencie odporovateľnej pohľadávky sa musí podať do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti rozhodnutia o potvrdení núteného vyrovnania.

Konkurzné konanie

Výbor veriteľov

V konkurznom konaní má výbor veriteľov právo na nahliadanie do všetkej dokumentácie správcu v rámci konkurzného konania a na nahliadanie do dokumentácie, ktorú musí správca viesť o konaní. V konkurznom konaní môže výbor veriteľov poskytnúť:

svoje stanovisko k uskutočneniu potrebných obchodných činností dlžníka v konkurze,

svoj súhlas s pokračovaním obchodných činností dlžníka v konkurze,

svoje stanovisko k navrhovanému plánu správcu, ktorý sa týka priebehu konkurzného konania,

svoje stanovisko k rozhodnutiu o predaji majetku,

svoj súhlas v prípade, ak je počiatočná alebo vyvolávacia cena podľa posúdenia na základe likvidačnej hodnoty nižšia ako polovica hodnoty majetku,

svoje stanovisko k posúdeniu nákladov na konkurzné konanie vypracovanému správcom a jeho zmene a

svoje stanovisko k uskutočneniu konkurzného konania.

V **zjednodušenom nútenom vyrovnaní a konaní o preventívnej reštrukturalizácii** sa výbor veriteľov nezriaďuje.

10 Ako môže správca využívať a scudzovať majetok z konkurznej podstaty?

V konkurznom konaní je správca zákonným zástupcom dlžníka v konkurze a ako taký je oprávnený spravovať konkurznú podstatu a speňažiť ju.

Konkurzný správca **spravuje konkurznú podstatu**, a to najmä prenájmaním majetku dlžníka v konkurze a zvyšovaním peňažných aktív dlžníka v konkurze.

Správca môže uzavrieť aj súdne alebo mimosúdne vyrovnanie, ku ktorému potrebuje stanovisko výboru veriteľov a súhlas súdu. Po začatí konkurzného konania sa majetok dlžníka v konkurze môže prenájať alebo najímať iba vtedy, ak sa tým neoddieli predaj majetku. Zmluvy o prenájme alebo nájomné zmluvy sa môžu uzatvárať iba na konkrétne obdobie a najviac na jeden rok. Správca môže so súhlasom súdu stanoviť v prospech nájomcu prioritné právo na nákup majetku, ktorý sa prenajíma.

Správca musí pri investovaní peňažných aktív dlžníka v konkurze postupovať podľa zákona. Peňažné aktíva možno investovať iba do dlhových cenných papierov emitovaných Slovenskou republikou alebo iným členským štátom EÚ, Európskou centrálnou bankou, Bankou Slovenska alebo centrálnou bankou iného členského štátu EÚ, alebo do dlhových cenných papierov (okrem podriadených cenných papierov) emitovaných bankou s miestom podnikania v Slovenskej republike alebo úverovou inštitúciou so sídlom v inom členskom štáte EÚ. Bankové peňažné vklady možno uskutočňovať iba v banke s miestom podnikania v Slovenskej republike alebo úverovej inštitúcii s miestom podnikania v inom členskom štáte EÚ.

V rámci **speňaženia** môže konkurzný správca predať majetok dlžníka v konkurze, uplatniť jeho pohľadávky a vykonávať ďalšie právne úkony na uplatňovanie jeho majetkových práv. Zmluva o predaji majetku dlžníka v konkurze sa môže uzavrieť prostredníctvom verejnej dražby alebo záväznej výzvy na predkladanie ponúk. Len výnimočne možno zmluvu uzavrieť na základe priameho rokovania s kupujúcim. Predaj sa začína (prvým) rozhodnutím súdu o predaji. Súd vydá rozhodnutie o predaji na základe návrhu správcu a stanoviska výboru veriteľov. Ak sa predá majetok, na ktorý má prioritné právo splatenia (stanovené záložné právo) oddelený veriteľ, vyžaduje sa aj stanovisko daného oddeleného veriteľa. V rozhodnutí, v ktorom súd prvýkrát rozhodne o predaji konkrétneho majetku, rozhodne aj o:

1. spôsobe predaja;

2. počiatočnej cene na verejnej dražbe alebo vyvolávacej cene pri záväzných výzvach na predkladanie ponúk; a

3. výške zálohy.

Ak predaj konkrétneho majetku prostredníctvom verejnej dražby alebo výzvy na predkladanie ponúk na základe prvého rozhodnutia o predaji nie je úspešný, súd môže v následnom rozhodnutí o predaji:

1. buď:

– znova rozhodnúť o uskutočnení predaja verejnou dražbou alebo záväznou výzvou na predkladanie ponúk a

– určiť nižšiu počiatočnú alebo vyvolávaciu cenu než v prvom rozhodnutí; alebo

2. rozhodnúť o vdaní nezáväznej výzvy na predkladanie ponúk na predaj na základe priameho rokovania.

Súd stanoví vyvolávaciu cenu v konaní vo veci prijatia záväzných ponúk na základe posúdenej hodnoty majetku. V prvom rozhodnutí o predaji nesmie byť vyvolávaciu cenu nižšia než polovica hodnoty majetku posúdená na základe jeho likvidačnej hodnoty. V následnom rozhodnutí o predaji môže súd stanoviť počiatočnú alebo vyvolávaciu cenu, ktorá je nižšia než polovica hodnoty majetku posúdená na základe jeho likvidačnej hodnoty, keď to odsúhlasí výbor veriteľov alebo oddelený veriteľ.

11 Ktoré pohľadávky možno prihlásiť voči konkurznej podstate dlžníka, a akým spôsob sa zaobchádza s pohľadávkami vzniknutými po začatí insolvenčného konania?

V konkurznom konaní musia veritelia oznámiť svoje pohľadávky voči dlžníkovi v konkurze, ktoré vznikli pred začatím konkurzného konania, okrem tých, ktoré sa nemusia podľa zákona oznamovať. Veriteľ, ktorý je zodpovedný za záväzok dlžníka v konkurze ako spoločne a nerozdielne zodpovedný spoludlžník, ručiteľ alebo ručiteľ záruky, musí v konkurznom konaní oznámiť svoj potenciálny regresný nárok, ktorý nevznikol pred začatím konkurzného konania, a to na základe odloženej podmienky, podľa ktorej veriteľ získa regresný nárok voči dlžníkovi v konkurze na základe splatenia pohľadávky, ktoré sa uskutočnili po začatí konkurzného konania. Ak sú za plnenie pohľadávky veriteľa okrem dlžníka v konkurze zodpovední aj ďalší spoločne a nerozdielne zodpovední spoludlžníci alebo ručitelia, veriteľ môže v konkurznom konaní oznámiť a usilovať sa o stanovenie plnej výšky pohľadávky, kým nie je v plnej výške splatená, a to na základe rozvázovacej podmienky, ktorá sa uplatňuje, keď pohľadávku veriteľa splatí iný spoločne a nerozdielne zodpovedný spoludlžník alebo ručiteľ. Ak veriteľ nedodrží lehotu na oznámenie, jeho pohľadávka voči dlžníkovi v konkurze sa skončí a súd zamietne neskoré oznámenie pohľadávky.

V konkurznom konaní **nie je potrebné oznamovať prioritné pohľadávky** za vyplatenie miezd a mzdovej kompenzácie zamestnancov, ktorých pozícia sa stala v dôsledku začatia konkurzného konania nadbytočnou, za obdobie od začatia konkurzného konania až do skončenia oznamovacieho obdobia ani za odstupné pre zamestnancov, ktorých pracovné zmluvy ukončil správca z dôvodu, že ich pozícia sa stala v dôsledku začatia konkurzného konania alebo počas tohto konania nadbytočnou. Neoznamujú sa ani niektoré pohľadávky týkajúce sa výpočtu a platenia daní.

Ak je **pohľadávka zabezpečená právom na oddelenie**, veriteľ musí oznámiť túto zabezpečenú pohľadávku v konkurznom konaní aj prostredníctvom oznámenia práva na oddelenie. Ak je podľa situácie na začiatku konkurzného konania vlastnícke právo dlžníka v konkurze registrované na nehnuteľnosť a toto vlastnícke právo je obmedzené zaťažením hypotékou alebo maximálnou hypotékou, ktorá začala platiť ešte pred začatím konkurzného konania, hypotéka alebo maximálna hypotéka a pohľadávka, ktorá sa ich týka, sa považujú za včas zapísané v konkurznom konaní.

Veritelia musia oznámiť svoje **práva na vylúčenie**, ktoré vznikli pred začatím konkurzného konania, do troch mesiacov od uverejnenia oznámenia o začatí konkurzného konania. Ak veriteľ nedodrží lehotu na oznámenie práv na vylúčenie, platnosť práva na vylúčenie sa neskončí. Ak správca predá majetok, na ktorý sa vzťahuje neoznámené právo na vylúčenie, veriteľ s právom na vylúčenie stráca právo na vylúčenie, ale môže požiadať o vyplatenie hotovosti získanej z predaja tohto majetku po odpočítaní nákladov, ktoré vznikli pri predaji. Veriteľ s právom na vylúčenie nemá právo požadovať náhradu škody. Veriteľ stráca právo na vylúčenie a právo na vyplatenie hotovosti, ak toto právo neoznámí do uverejnenia plánu na prvé všeobecné rozdelenie.

Závazky dlžníka v konkurze, ktoré vznikli po začatí konkurzného konania (s určitými výnimkami), sa považujú za **náklady konania**. Rozdeľujú sa na:

– bežné náklady (napríklad mzdy a ďalšie odškodnenie strán poskytujúcich služby potrebné pri konkurznom konaní vrátane daní a odvodov, ktoré má dlžník vypočítať a zaplatiť spolu s danými platbami, náklady na správcu; náklady na elektrinu, vodu, kúrenie, telefón a iné náklady súvisiace s využívaním prevádzkových priestorov na konkurzné konanie, poisťné na poistenie majetku v konkurznej podstate, náklady na uverejnenie, právne náklady dlžníka v konkurze na napadnutie pohľadávok, náklady na účtovníctvo, správu a ďalšie služby potrebné pri konkurznom konaní atď.) a

– príležitostné náklady (platby pohľadávok veriteľov, ktoré vznikli počas konania o nútenom vyrovnaní, plnenie záväzkov na základe vzájomne nesplnených dvojstranných zmlúv, plnenie záväzkov na uskutočnenie naliehavých zákonných transakcií a pokračovanie v podnikaní, náklady na ohodnotenie majetku a iné úkony týkajúce sa predaja atď.).

12 Aké sú pravidlá prihlasovania, overovania a schvaľovania pohľadávok?

Po oznámení pohľadávky veriteľ získa právo na uskutočnenie procesných úkonov v hlavnom insolvenčnom konaní. Pohľadávky musia byť oznámené v predpísanej lehote. Oznamujú sa iba pohľadávky, ktoré vznikli pred začatím insolvenčného konania.

V **konaní o nútenom vyrovnaní** sa oznamovanie a overovanie pohľadávok uskutočňuje najmä s cieľom posúdiť procesnú oprávnenosť veriteľa hlasovať o nútenom vyrovnaní. Pohľadávky sa musia predložiť do 30 dní odo dňa uverejnenia oznámenia o začatí konania na webových stránkach Agentúry Slovenskej republiky pre verejné právne záznamy a súvisiace služby (AJPES). Neoznámenie alebo neskoré oznámenie nemá pre veriteľa za následok stratu samotnej pohľadávky, ale stratu práva hlasovať.

V **konkurznom konaní** predstavuje oznamovanie a overovanie pohľadávok základ, podľa ktorého sa určuje rozdelenie konkurznej podstaty. V tomto konaní musia veritelia oznámiť svoje pohľadávky do troch mesiacov odo dňa uverejnenia oznámenia o začatí konkurzného konania na webových stránkach agentúry AJPES.

Pri **osobnom bankrote** veriteľ nestráca pohľadávku, ak bola oznámená po uplynutí lehoty, ale správca ju zaradí do zoznamu dodatočných pohľadávok. Veriteľ, voči ktorému sa vedie súdne konanie vo veci napadnutia právnych úkonov dlžníka v konkurze, musí do jedného mesiaca odo dňa doručenia žaloby oznámiť v konkurznom konaní svoju pohľadávku ako podmienenú pohľadávku, ktorá vznikne, ak sa v konečnom rozhodnutí žalobe vyhovie. Veriteľ musí predložiť svoju pohľadávku na náhradu škôd, ktoré vznikli v dôsledku ukončenia platnosti nájomnej zmluvy alebo dvojstranne nesplnených zmlúv správcom, do jedného mesiaca od prijatia vyhlásenia dlžníka v konkurze uplatňujúceho svoje právo na ukončenie alebo stiahnutie.

Obsah pohľadávky

Oznámenie pohľadávky v insolvenčnom konaní musí obsahovať:

1. výšku pohľadávky, ktorá sa má uznať v konaní a
2. opis skutočností, z ktorých vyplýva oprávnenosť pohľadávky, a dôkazy, ktorými sa dokladá, vrátane predloženej dokumentácie.

Oznámenie pohľadávky v konkurznom konaní musí obsahovať aj informácie o bankovom účte, na ktorý sa má platba uskutočniť. Ak veriteľ začal súdne alebo iné konanie pred začatím konkurzného konania, oznámenie musí tiež obsahovať informácie o súde alebo inom príslušnom orgáne, pred ktorým sa konanie uskutočňuje, ako aj referenčné číslo veci.

Žiadosť o overenie pohľadávky musí obsahovať:

1. výšku istiny pohľadávky;
2. ak veriteľ v insolvenčnom konaní žiada okrem istiny aj o úrok: kapitalizovanú výšku akéhokoľvek úroku vypočítaného na obdobie od splatnosti do začatia insolvenčného konania; v prípade prioritných pohľadávok správcu: vypočítanú kapitalizovanú výšku úroku;
3. ak veriteľ v insolvenčnom konaní okrem istiny žiada aj o úhradu nákladov, ktoré vznikli pri vymáhaní pohľadávky na súde alebo v inom konaní začatom pred začatím insolvenčného konania: výšku týchto nákladov;
4. ak veriteľ žiada o stanovenie pohľadávky ako prioritnej: stručný návrh, aby sa pohľadávka považovala pri rozdeľovaní za prioritnú a
5. ak veriteľ žiada o stanovenie pohľadávky ako podmienenej: stručný opis okolností, ktorých výskyt znamená uplatnenie odloženej alebo rozvázovacej podmienky, na ktorú sa pohľadávka vzťahuje.

V insolvenčnom konaní môže veriteľ predložiť viacero pohľadávok v jednej žiadosti.

Postup overenia pohľadávok

Postup overenia pohľadávok má tri fázy:

1. Vyhlásenie správcu o predložených pohľadávkach

Správca vydá vyhlásenie o uznaní alebo napadnutí pohľadávok tak, že vypracuje *základný zoznam overených pohľadávok (osnovní seznam preizkušenih terjatev)*. V zozname správca pri každej pohľadávke uvedie, či je uznaná alebo napadnutá. Súd uverejní zoznam na webových stránkach publikácií v rámci insolvenčného konania. Veritelia môžu namietať proti akýmkoľvek chybám týkajúcim sa oznámených pohľadávok v základnom zozname do 15 dní od jeho uverejnenia, a to podaním *námietky proti základnému zoznamu (ugovor proti osnovnem seznamu)*. Ak je námietka veriteľa opodstatnená, správca musí vydať opravu základného zoznamu.

2. Vyhlásenie veriteľa o oznámených pohľadávkach iných veriteľov

Každý veriteľ, ktorý včas oznámil svoju pohľadávku v konaní, môže namietať proti pohľadávkam ostatných veriteľov podaním *námietky proti pohľadávke (ugovor o prerakanju terjatev)*. Veriteľ musí podať námietku proti pohľadávke v konaní o nútenom vyrovnaní do 15 dní a v konkurznom konaní do jedného mesiaca od uverejnenia základného zoznamu overených pohľadávok. V konaní o osobnom bankrote a v konaní o nútenom vyrovnaní môže takúto námietku podať ako strana konania aj platobne neschopný dlžník. Správca začlení vyhlásenia veriteľov a dlžníka k napadnutým pohľadávkam do *doplneného zoznamu overených pohľadávok (dopolneni seznam preizkušenih terjatev)*. Všetky chyby súvisiace s nedostatočným vyjadrením k podanej námietke sa nárokovujú v námietke proti doplnenému zoznamu.

3. Rozhodnutie súdu o overení pohľadávok

Súd rozhodne o overení pohľadávok v *rozhodnutí o overení pohľadávok (sklep o preizkusu terjatev)*. Na základe tohto rozhodnutia správca vypracuje *konečný zoznam overených pohľadávok (končni seznam preizkušenih terjatev)*, ktorý súd uverejní spolu s rozhodnutím o overení pohľadávok.

V rozhodnutí o overení pohľadávok súd rozhodne o námietkach, overených a napadnutých pohľadávkach a pohľadávkach, ktoré sa pravdepodobne preukážu, ako aj o tom, kto musí žiadať o vydanie opatrenia na stanovenie pohľadávky v inom konaní (t. j. podať žalobu). Lehota na podanie návrhu na súdne konanie je jeden mesiac.

13 Aké sú pravidlá rozdelenia výťažku? Aké je poradie pohľadávok a práv veriteľov?

Konkurzná podstata je majetkom dlžníka v konkurze a speňažuje sa s cieľom pokryť náklady na konanie a splatiť pohľadávky veriteľov. V práve sa rozlišuje medzi „konkurznou podstatou“ a „osobitnou konkurznou podstatou“. Osobitná konkurzná podstata je majetok, na ktorý sa vzťahuje právo na oddelenie, alebo peňažné aktíva získané speňažením daného majetku. V prípade všetkého majetku, na ktorý sa vzťahuje právo na oddelenie, je potrebné stanoviť oddelenú konkurznú podstatu a tento majetok spravovať oddelene od majetku, ktorý je súčasťou všeobecnej konkurznej podstaty, a majetku patriaceho do inej osobitnej konkurznej podstaty.

Speňažená časť konkurznej podstaty je rozdeliteľná podstata a je určená na splatenie pohľadávok veriteľov. Všeobecná rozdeliteľná podstata sú peňažné aktíva vytvorené speňažením všeobecnej konkurznej podstaty po odpočítaní nákladov na konkurzné konanie. Osobitná rozdeliteľná podstata sú peňažné aktíva vytvorené speňažením osobitnej konkurznej podstaty po odpočítaní nákladov na speňaženie.

Pokiaľ ide o prioritné platby v konkurznom konaní, pohľadávky veriteľov, ktoré vznikli pred začatím konania, sa klasifikujú takto:

zabezpečené pohľadávky, ktorých platba je zabezpečená právom na oddelenie, do ktorého patrí aj právo na prioritné platby pohľadávok z osobitného majetku a

nezabezpečené pohľadávky, z ktorých sa ako prvé splatia prioritné pohľadávky, potom bežné pohľadávky, podriadené pohľadávky a nakoniec práva podnikov.

Zabezpečené pohľadávky sú pohľadávky, ktorých platba je zabezpečená právom na oddelenie. Právo na oddelenie je každé právo, ktoré obsahuje právo na prioritnú platbu pohľadávky z osobitného majetku. Najbežnejším právom na oddelenie je záložné právo. V konkurznom konaní sa zabezpečené pohľadávky splácajú ako prioritné z peňazí získaných predajom majetku, na ktorý sa vzťahovalo právo na oddelenie.

Nezabezpečené pohľadávky sú pohľadávky, ktoré nie sú zabezpečené právom na oddelenie. Tieto pohľadávky sú podriadené splateniu zabezpečených pohľadávok, pokiaľ ide o platby z majetku, na ktorý sa vzťahovalo právo na oddelenie. Platby zo zostávajúceho majetku sa vyplácajú v poradí: 1. prioritné pohľadávky; 2. bežné pohľadávky a 3. ostatné podriadené pohľadávky.

Prioritné pohľadávky sú (nezabezpečené) pohľadávky, ktoré musia byť zo zákona splatené ako prioritné ešte pred splatením bežných (nezabezpečených) pohľadávok (napríklad mzdy a mzdové kompenzácie za posledných šesť mesiacov pred začatím insolvenčného konania, odstupné zamestnancom, nevyplatené odvody atď.). Ak sa konkurzné konanie začne, pretože konanie o nútenom vyrovnaní bolo neúspešné, pohľadávky, ktoré vznikli počas konania o nútenom vyrovnaní, majú absolútnu prioritu a sú splatné pred platbou prioritných pohľadávok.

Bežné pohľadávky sú nezabezpečené pohľadávky, ktoré nie sú ani prioritné, ani podriadené.

Podriadené pohľadávky sú nezabezpečené pohľadávky, ktoré sú splatné až po zaplatení všetkých nezabezpečených pohľadávok voči dlžníkovi na základe právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom, ak sa dlžník stane platobne neschopným. V nútenom vyrovnaní sa môžu podriadené pohľadávky previesť na vlastnícky podiel. Ak sa neprevedú na príspevok v podobe vecného plnenia, potvrdeným núteným vyrovnaním sa zrušia.

Práva podnikov (podiely alebo obchodné podiely) nemajú vlastnosti (právnú povahu) obligáčného práva a akcionárom alebo účastinárom dávajú právo na proporčnú časť zostávajúcej konkurznej podstaty.

Pred vyplatením veriteľov sa od konkurznej podstaty (rozdeliteľnej podstaty) odpočíta suma potrebná na úhradu nákladov na konkurzné konanie. Veritelia sa vyplatia v tomto poradí: oddelení veritelia, ktorí majú pohľadávky zabezpečené právom na oddelenie (napríklad hypotéka), sa vyplatia ako prví z majetku, na ktorý sa vzťahuje zábezpeka (osobitná rozdeliteľná podstata). Veritelia s pohľadávkami vyplývajúcimi zo zmlúv alebo iných zákonných transakcií, ktoré boli uzavreté dlžníkom v konkurze v období od začatia konania o nútenom vyrovnaní do začatia konkurzného konania podľa pravidiel obmedzenia podnikania v konaní o nútenom vyrovnaní stanovených zákonom, sa vyplatia ako prví zo všeobecnej rozdeliteľnej podstaty. Potom sa vyplatia veritelia s prednostnými pohľadávkami (zamestnanci) a nakoniec ostatní veritelia – veritelia s nezabezpečenými bežnými pohľadávkami a veritelia s podriadenými pohľadávkami. Zostávajúca časť speňaženého majetku sa rozdelí medzi akcionárov.

14 Aké sú podmienky a účinky ukončenia insolvenčného konania (najmä ukončenia vyrovnaním)?

Konanie o nútenom vyrovnaní

Nútené vyrovnanie schválené hlasovaním veriteľov musí potvrdiť aj súd. V rozhodnutí o potvrdení núteného vyrovnania súd:

1. rozhodne o tom, či potvrdí nútené vyrovnanie;
2. určí obsah potvrdeného vyrovnania stanovením:
 - percentuálneho podielu platby pohľadávok veriteľov,
 - lehoty ich splatnosti a
 - úrokovej miery pohľadávok veriteľov v období od začatia konania o nútenom vyrovnaní až do uplynutia lehoty ich splatnosti;
3. rozhodne o tom, ktoré pohľadávky boli overené v konaní o nútenom vyrovnaní a

4. nariadi dlžníkovi splatiť pohľadávky veriteľov overené v konaní o nútenom vyrovnaní, a to pomerne a v lehote a s uplatnením úrokových mier stanovených v potvrdenom nútenom vyrovnaní.

V konaní sa uplatňuje pravidlo absolútnej priority. Vykonanie finančnej reštrukturalizácie podniku dlžníka v konaní o nútenom vyrovnaní znamená, že: akcionári dlžníka si môžu ponechať iba tú časť akciového kapitálu dlžníka, ktorá zodpovedá zostávajúcej časti majetku dlžníka, ktorú by získali, keby sa začalo konkurzné konanie voči dlžníkovi,

veritelia musia získať priaznivejšie podmienky splatenia svojich pohľadávok než v prípade začatia konkurzného konania voči dlžníkovi, pričom sa zohľadní prioritné poradie a ďalšie pravidlá splácania prioritných, bežných a podriadených pohľadávok a zabezpečených pohľadávok v konkurznom konaní a činnosti podniku dlžníka alebo jeho životaschopnej časti pokračujú.

Finančnú reštrukturalizáciu vykonáva dlžník, ktorý požiada veriteľov o súhlas so znížením ich bežných pohľadávok alebo odložením ich splatenia. Dlžník musí ponúknuť všetkým veriteľom rovnaký percentuálny podiel platby za bežné pohľadávky, rovnaké lehoty platby a rovnakú úrokovú mieru od začatia konania o nútenom vyrovnaní do uplynutia lehoty platby. Ak je dlžníkom kapitálová spoločnosť, dlžník môže požiadať veriteľa, aby buď:

súhlasil so znížením a odložením dátumu splatnosti bežných pohľadávok, alebo

previedol pohľadávky na dlžníka ako príspevok v podobe vecného plnenia na základe zvýšenia akciového kapitálu dlžníka (*konverzia dlhu na kapitál*).

Nútené vyrovnanie nemá vplyv na prioritné pohľadávky ani na vylúčené práva. Platnosť podriadených pohľadávok sa skončí. Zabezpečené pohľadávky možno v nútenom vyrovnaní reštrukturalizovať iba dobrovoľne. V **konaní o nútenom vyrovnaní týkajúcom sa veľkých, stredných a malých podnikov** možno zabezpečené pohľadávky reštrukturalizovať odložením splatnosti alebo znížením úrokovej miery tak, aby sa rozhodnutie 75 % väčšiny vzťahovalo aj na veriteľov, ktorí majú právo na oddelenie a nehlasovali za nútené vyrovnanie. V tomto konaní je ako opatrenie finančnej reštrukturalizácie možné aj vylúčenie životaschopnej časti podniku dlžníka pre inú spoločnosť (*spin-off podnik*). Povoľuje sa aj reštrukturalizácia práv na oddelenie na právo na spoločné oddelenie (vyžaduje sa 85 % väčšina).

Konkurzné konanie voči právnickej osobe

Konkurzné konanie sa vykonáva s cieľom speňažiť konkurznú podstatu a vyplatiť veriteľov. Vo všeobecnosti platí, že zmluva o predaji majetku dlžníka v konkurze sa môže uzavrieť prostredníctvom verejnej dražby alebo záväznej výzvy na predkladanie ponúk. Verejnú dražbu možno organizovať navyšovaním počiatkovej ceny alebo znižovaním počiatkovej ceny. V konkurznom konaní sa môže podnik alebo činnosť podniku zachovať predajom spoločnosti vo verejnej dražbe ako podnikovej jednotky alebo predajom jej životaschopných častí (*predaj fungujúceho podniku s nepretržitou činnosťou*). Pred vyplatením veriteľov sa od konkurznej podstaty odpočíta suma potrebná na úhradu nákladov na konkurzné konanie. Veritelia sa vyplatia v tomto poradí: oddelení veritelia, ktorí majú pohľadávky zabezpečené právom na oddelenie (napríklad hypotéka), sa vyplatia ako prví z majetku, na ktorý sa vzťahuje zábezpeka; potom sa vyplatia veritelia s pohľadávkami vyplývajúcimi zo zmlúv alebo iných zákonných transakcií, ktoré boli uzavreté dlžníkom v konkurze v období od začatia konania o nútenom vyrovnaní do začatia konkurzného konania, a to podľa ustanovení o obmedzení podnikania v konaní o nútenom vyrovnaní stanovených zákonom; potom veritelia s prednostnými pohľadávkami (zamestnanci) a nakoniec ostatní veritelia – veritelia s nezabezpečenými bežnými pohľadávkami a veritelia s podriadenými pohľadávkami. Zostávajúca časť speňaženého majetku sa rozdelí medzi akcionárov.

Osobný bankrot

Rovnako ako v prípade konkurzného konania týkajúceho sa právnych subjektov, aj konanie o osobnom bankrote sa vykonáva s cieľom proporčne a simultánne splatiť všetky pohľadávky veriteľov. Veritelia sa teda vyplácajú z majetku dlžníka proporčne a v rovnakom čase. Konkurzná podstata obsahuje všetok majetok nadmerne zadlženej osoby pri začatí konkurzného konania, ak nie je vylúčený z exekúcie na základe ustanovení zákona o civilnej exekúcii a zábezpeke (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*). Vzhľadom na to, že fyzická osoba, na rozdiel od právnickej, neprestane na konci konkurzného konania existovať, pohľadávky veriteľov, ktoré neboli splatené v konkurznom konaní, nestrácajú platnosť. Na rozdiel od pohľadávok veriteľov v konkurznom konaní týkajúcom sa právnickej osoby sa výkon pohľadávok v konaní o osobnom bankrote neskončí ukončením konkurzného konania. Rozhodnutie o ukončení konania o osobnom bankrote, ktoré obsahuje zoznam nesplatených uznaných pohľadávok, predstavuje pre veriteľov s nesplatenými pohľadávkami prostriedok na vymáhanie týchto pohľadávok.

S cieľom získať oslobodenie od záväzkov má dlžník v konkurze možnosť podať pred vydaním rozhodnutia o ukončení konania o osobnom bankrote návrh so žiadosťou o oslobodenie od záväzkov, ktoré vznikli pred začatím konania o osobnom bankrote a ktoré nebudú podľa uvedeného konania splatené. Ak dlžník v konkurze podá návrh na oslobodenie od záväzkov a konanie o oslobodení od záväzkov po uplynutí obdobia overovania dopadne v jeho prospech, časť záväzkov, ktorých plnenie by sa od neho inak vyžadovalo na základe rozhodnutia o ukončení konkurzného konania, sa zruší a následne veritelia stratia právo vymáhať ich na súde.

Ani v prípade oslobodenia od uvedených záväzkov sa dlžník neoslobodzuje od týchto druhov záväzkov dlžníka:

1. prioritných práv zamestnancov;
2. pohľadávok voči dlžníkovi v konkurze vyplývajúcich zo zákonného výživného, z odškodnenia vyplývajúceho z obmedzenia základných činností alebo zo zníženia či straty pracovnej schopnosti a odškodnenia za ušlé výživné v dôsledku úmrtia osoby, ktorá ho poskytovala;
3. pohľadávok v súvislosti s peňažnými sankciami alebo vrátením výhod získaných trestnou činnosťou, ktorá bola dokázaná v trestnom konaní;
4. pohľadávok vyplývajúcich z podmieneneého odsúdenia, ktoré sú podmienené vrátením finančnej výhody získanej spáchaním trestného činu alebo nápravou škôd spôsobených spáchaním trestného činu;
5. pohľadávok v súvislosti s pokutami alebo vrátením finančných výhod získaných spáchaním priestupku, ktoré bolo dokázané v priestupkovom konaní;
6. pohľadávok v súvislosti s vrátením nezákonne získaného majetku a
7. pohľadávok v súvislosti s poskytnutím nápravy za škody spôsobené úmyselne alebo hrubou nebanlivosťou.

15 Aké majú veritelia práva po ukončení insolvenčného konania?

Konanie o nútenom vyrovnaní sa ukončí konečným rozhodnutím súdu, ktorým sa potvrdí nútené vyrovnanie.

Každý veriteľ, ktorého pohľadávky sa týka potvrdené nútené vyrovnanie, môže požiadať súd o zrušenie potvrdeného núteného vyrovnania, ak platobne neschopný dlžník môže bežné pohľadávky veriteľa splatiť v plnej alebo značnej výške. Návrh na súdne konanie na stanovenie existencie odporovateľnej pohľadávky sa musí podať do šiestich mesiacov od uplynutia lehoty na splatenie pohľadávky, ako je to stanovené v potvrdenom nútenom vyrovnaní. Každý veriteľ, ktorého sa týka potvrdené nútené vyrovnanie, môže požiadať súd o zrušenie potvrdeného núteného vyrovnania, ak bolo potvrdenie získané podvodom.

Návrh na súdne konanie na stanovenie existencie odporovateľnej pohľadávky sa musí podať do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti rozhodnutia o potvrdení núteného vyrovnania.

Súd, ktorý vydal rozhodnutie o potvrdení núteného vyrovnania, je príslušný rozhodnúť o súdnom konaní.

Súd môže v rozhodnutí, ktorým zruší potvrdené nútené vyrovnanie, nariadiť dlžníkovi splatiť všetky nezaplatené časti pohľadávok, ktorých sa týka potvrdené nútené vyrovnanie, a to v lehote stanovenej súdom, ktorá nemôže presiahnuť jeden rok od nadobudnutia platnosti rozhodnutia.

Ukončenie konkurzného konania voči právnickej osobe

Konkurzné konanie voči právnickej osobe sa ukončí rozhodnutím o ukončení konkurzného konania. Súd vydá toto rozhodnutie na základe záverečnej správy správcu, ktorá sa vypracuje po tom, ako správca uskutoční všetky úkony stanovené zákonom, a na základe stanoviska výboru veriteľov. Správca musí predložiť záverečnú správu súdu do jedného mesiaca od uskutočnenia konečného rozdelenia.

Ak sa po vydaní rozhodnutia súdu o ukončení konkurzného konania zistí majetok patriaci dlžníkovi v konkurze, konkurzné konanie voči dlžníkovi sa môže vzhľadom na neskôr zistený majetok znovu začať na žiadosť veriteľa, ktorý bol oprávnený vykonať procesné úkony v konkurznom konaní voči dlžníkovi a ktorého nárok na účasť sa neskončil pred ukončením konkurzného konania, alebo na žiadosť akcionára dlžníka v konkurze.

Ukončenie osobného bankrotu

Osobný bankrot sa ukončí rozhodnutím o ukončení konkurzného konania.

Ak bol dlžník v osobnom bankrote **oslobodený od záväzkov**, každý veriteľ, ktorého pohľadávky sa týka konečné rozhodnutie o oslobodení od záväzkov, môže požiadať súd o zrušenie oslobodenia od záväzkov, ktoré bolo predmetom rozhodnutia, ak dlžník získal rozhodnutie o oslobodení od záväzkov zatajením alebo predložením nesprávnych informácií o svojom majetku alebo iným podvodom. Návrh na súdne konanie sa musí podať do troch rokov od nadobudnutia platnosti rozhodnutia o oslobodení od záväzkov (článok 411 zákona ZFPPIPP). Veritelia, ktorí (po nadobudnutí platnosti rozhodnutia o oslobodení od záväzkov) zistia, že dlžník má majetok, ktorý vlastnil pred oslobodením od záväzkov (a zatajil ho), môžu tiež požiadať o zrušenie oslobodenia od záväzkov a žiadať o začatie konkurzného konania týkajúceho sa uvedeného majetku. V takom prípade nemusí byť návrh na súdne konanie o zrušení oslobodenia od záväzkov podaný v trojročnej lehote.

16 Kto má hradiť trovy insolvenčného konania?

Každý veriteľ musí znášať vlastné náklady na účasť na **insolvenčnom konaní**.

V **konaní o nútenom vyrovnaní, ktoré sa začalo na návrh dlžníka**, znáša trovy konania a všetky ostatné výdavky dlžník.

V **konaní o nútenom vyrovnaní voči veľkým, stredným alebo malým podnikom, ktoré sa začalo na návrh veriteľov**, uhrádza počiatočné trovy konania predkladateľ návrhu na konanie. V uvedenom konaní znáša predkladateľ návrhu aj náklady na poplatky správcu. Dlžník, voči ktorému sa vedie konanie, znáša náklady, ktoré vznikli za tieto platby:

– zo zmlúv uzavretých s kvalifikovanými právnymi a finančnými poradcami, ktoré sa týkajú právnych a finančných služieb potrebných na vypracovanie správy o finančnej situácii a činnostiach dlžníka, plánu finančnej reštrukturalizácie a ďalších dokumentov, ktoré sa musia predložiť ako súčasť návrhu na nútené vyrovnanie,

– zo zmluvy uzavretej s audítorom, ktorá sa týka auditu správy o finančnej situácii a činnostiach dlžníka a

– zo zmluvy uzavretej s oprávneným odhadcom, ktorá sa týka preskúmania plánu finančnej reštrukturalizácie.

V **konkurznom konaní** sa trovy konania a výdavky počas konania účtujú do konkurznej podstaty pred splatením pohľadávok z rozdeliteľnej podstaty. Ak veriteľ podá návrh na začatie konkurzného konania, musí zložiť zálohu na úhradu počiatočných nákladov na konkurzné konanie a ponechá si právo na vymáhanie zálohy zaplatenej podľa ustanovení o úhrade nákladov na konkurzné konanie.

V **konaní o preventívnej reštrukturalizácii** musí dlžník splatiť proporčný podiel nákladov veriteľov zúčastňujúcich sa na konaní, ktoré podľa všeobecne uznávaných obchodných praktík zvyčajne hradí dlžník. Dlžník a veritelia sa dohodnú na vymáhaní týchto nákladov v dohode o finančnej reštrukturalizácii.

17 Aké sú pravidlá týkajúce sa neplatnosti, odporovateľnosti alebo nevymáhateľnosti právnych úkonov, ktoré poškodzujú kolektívny záujem veriteľov?

Podmienky odporovateľnosti

Veritelia a správca konkurznej podstaty majú právo napadnúť právny úkon dlžníka. Návrh na súdne konanie alebo námietka sa podávajú voči osobe, v prospech ktorej sa uskutočnil odporovateľný úkon.

Napadnúť možno každý právny úkon (vrátane opomenutia), v dôsledku ktorého dochádza k nerovnakým alebo zníženým platbám veriteľom v rámci konkurzu alebo vzniku výhodnejšieho postavenia konkrétneho veriteľa (zvýhodnenie veriteľov, nazývané **objektívny prvok odporovateľnosti**). Pri napadnutí musí žiadateľ dokázať, že strana, v prospech ktorej bol odporovateľný úkon uskutočnený, vedela alebo mala vedieť o nepriaznivej finančnej situácii dlžníka (**subjektívny prvok odporovateľnosti**). V zákone sa stanovujú zákonné predpoklady pre prípady, keď sa táto podmienka považuje za splnenú, a prípady, keď právne úkony nie je možné napadnúť. V zákone sa stanovuje aj obsah žiadosti a podrobná metóda uplatnenia odporovateľnosti.

Obdobie, v ktorom možno vykonať odporovateľné úkony

Právne úkony, ktoré možno napadnúť v konkurznom konaní, sú tie, ktoré boli uskutočnené v období od posledného roka pred podaním návrhu na začatie konkurzného konania do začatia konkurzného konania. Nesplatené právne úkony (alebo právne úkony nepomerne nízkej protihodnoty) možno napadnúť, ak boli uskutočnené v období, ktoré sa začalo 36 mesiacov pred podaním žiadosti o začatie konkurzného konania a skončilo sa začatím konkurzného konania. Návrh na súdne konanie vo veci odporovateľnosti musí byť podaný do 12 mesiacov od nadobudnutia platnosti rozhodnutia o začatí konkurzného konania.

Úkony, ktoré nemožno napadnúť

Nie je možné napadnúť právne úkony uskutočnené dlžníkom v konkurze počas konania o nútenom vyrovnaní podľa právnych noriem platných pre podnikanie dlžníka počas konania, právne úkony uskutočnené dlžníkom v konkurze zamerané na proporčné splatenie pohľadávok veriteľov v lehotách a s úrokovými mierami stanovenými v potvrdenom nútenom vyrovnaní ani platby zmeniek alebo šekov, ak mala platbu dostať iná strana, aby dlžník v konkurze nestratil právo na vymáhanie voči inej osobe zaviazanej zmenkou alebo šekom.

Napadnúť nemožno ani právne úkony uskutočnené dlžníkom na splatenie pohľadávok veriteľov alebo splnenie iných záväzkov v súlade s potvrdenou dohodou o finančnej reštrukturalizácii.

Osobitné prvky pri osobnom bankrote

Obdobie odporovateľnosti za nesplatené právne úkony a právne úkony uskutočnené dlžníkom v konkurze v prospech úzko prepojenej osoby je v osobnom bankrote päť rokov. Toto ustanovenie obsahuje zmluvy s úzko prepojenými fyzickými, ako aj právnickými osobami, ktoré sú prepojené s dlžníkom v konkurze alebo úzko prepojenými fyzickými osobami. Ide o právnické osoby, v ktorých má dlžník v konkurze alebo osoby, s ktorými je dlžník úzko prepojený, vlastný individuálny alebo spoločný podiel na úrovni minimálne 25 % upísaného základného imania, 25 % podiel hlasovacích práv alebo právo na vymenovanie a odvolanie osôb oprávnených zastupovať právnickú osobu, alebo o osoby oprávnené zastupovať právnickú osobu v prospech spoločností, ktoré sú k nim pridružené.

Posledná aktualizácia: 23/05/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.